

**EUROOPA KALANDUSFONDI PROJEKTI NR
941112390341
“ KÕRGESSAARE SADAMA KAIDE UUENDAMISE III
ETAPP”
TOIMINGUTE AUDIT
TOETUSE SAAJA: “MTÜ KÕRGESSAARE SADAM”
LÕPPARUANNE NR:
6.7-4.4/2015-009-30**

16.11.2015

Toetab Euroopa Liit

Auditi lõpparuanne saadetakse:

- Korraldusasutus: Maaeluministeeriumi kalamajandusosakond
- Sertifitseerimisasutus: Maaeluministeeriumi finantsosakond
- Toetuse saaja: MTÜ Kõrgessaare sadam

EESSÕNA

Auditi eesmärgiks on anda hinnang Euroopa Kalandusfondi (EKF) meetme 4.1: „Kalanduspiirkondade säästev areng“ projekti nr 941112390341 „Kõrgessaare sadama kaide uuendamise III etapp“ toetuse ja omafinantseeringu eesmärgi- ja õiguspärasele kasutamisele.

Audit on teostatud Ernst & Young Baltic AS-i (edaspidi EY) poolt vastavalt Maaeluministeeriumiga (endise nimega Põllumajandusministeerium) 31. märtsil 2015. aastal sõlmitud töölepingule nr 3.4-29/80 2015. ja 2016. aastal EKF rakenduskava 2007-2013 toimingute auditite läbiviimiseks ning hinnangu andmiseks EKF toetuse ja omafinantseeringu eesmärgi- ja õiguspärasele kasutamisele. Auditi tegemise ajavahemik oli 09.06.2015-16.11.2015, kohapealsete toimingute läbiviimine toimus 24.07.2015.

Audit on läbi viidud kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud siseauditi (IIA) standarditega.

Toimingute auditi lõpparuanne avalikustatakse Maaeluministeeriumi koduleheküljel.

Täname auditeeritavat auditi läbiviimise ajal osutatud kaasabi, vastutulelikkuse ja koostöö eest.

Kinnitame lõpparuande 10 leheküljel.

Auditi eest vastutav isik:

Keiu Rõa

Auditi juht:

Kati Luukas

Koopia edastatakse:

Urmas Kruuse, Maaeluminister

Ants Noot, Maaeluministeeriumi kantsler

Olavi Petron, Maaeluministeeriumi kalanduspoliitika ja välissuhete asekancler

KOKKUVÕTE AUDITI TULEMUSTEST

Auditi tulemus:

Auditi töörühm jõudis auditi toimingute läbiviimise tulemusena järeldusele, et **MTÜ Kõrgessaare sadama** tegevus projekti rakendamisel ei ole olulises osas¹ vastavuses kehtivate õigusaktidega.

Aruanne on 2 märkusega. Tehtud tähelepanekud² on toodud alljärgnevalt:

Tähelepanek 1 (oluline):

Taotleja juures kohapealsete toimingute käigus (24.07.2015) tuvastati, et projektitoetusega (nr 941112390341) finantseeritud vara/toetuse objekt ei ole põhivarana arvele võetud. Auditi käigus selgus, et MTÜ Kõrgessaare sadama raamatupidamises ei peeta nõuetekohast põhivaraarvestust ega võeta vara bilansis arvele. Toetusena laekunud summad kajastati pearaamatus kontrol „Kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks“. Kalasadama renoveerimine on põhivarainvesteering, mida tuleb kajastada vastavuses RTJ 12 (muudetud 2014) punktiga 12.

Tähelepanek 2 vahendusametusele (oluline):

Kohapealsete toimingute käigus 24.07.2014 tuvastati asjaolu, et MTÜ Kõrgessaare sadam ei ole toetuse abil finantseeritud investeeringut nõuetekohaselt põhivarana arvele võtnud. PRIA kontrollis investeeringu arvele võtmist investeeringu kontrolllehe A-osa punkt 3 täitmisel ning ei tuvastanud asjaolu, et toetuse saaja ei olnud investeeringuobjekti nõuetekohaselt põhivarana arvele võtnud. PRIA poolt koostatud investeeringu kontrolllehe A-osa punktis 3, mis käsitleb investeeringu arvele võtmist, on kommentaari lahtris välja toodud pearaamatu kanne kontost nr 551106 „Sadama rekonstr.töö“ ning märgitud järeldus „Kontrollitud Pearaamat. //...// on kantud põhivara nimekirja“.

Auditi tähelepanekud ning soovitused on detailsemalt esitatud aruande B-osas.

¹ Auditi töörühm on teostanud auditi toimingud asjatundlikult ja nõutava ametialase hoolega. Auditi tulemusena antakse auditeeritud objekti kohta **põhjendatud kindlustunne**, võttes arvesse võimalikku auditi riski, et isegi suhteliselt olulised ebatäpsused võivad jääda avastamata.

² Olulised on tähelepanekud,

- mis omavad või võivad omada finantsmõju (sh mitteabikõlblikud kulutused),
- mis ei ole vastavuses kehtivate õigusaktidega ja mis takistavad või võivad takistada toetuse saaja projekti eesmärgipärast rakendamist;
- vahendus- / korraldusametusele suunatud tähelepanekud, mis ei oma finantsmõju, kuid võivad viidata olulisele puudusele kontrollisüsteemis.

Väheolulised on tähelepanekud,

- mis ei oma finantsmõju;
- mis ei ole vastavuses kehtivate õigusaktide või auditeeritava sisemiste protseduurireeglitega, kuid mis ei takista toetuse saaja projekti eesmärgipärast rakendamist;
- mida on oluline esile tuua hea tava kontekstis.

A-OSA

ÜLEVAATLIK KOKKUVÕTE

1. Auditi objekt ja auditeeritud toetus

1.1 PROJEKTI ÜLDANDMED	
1.1.1 Prioriteet, meede:	Meede: 4.1 „Kalanduspiirkondade säästev areng“. Tegevus: kalasadamate ja loosimiskohtade uuendamine
1.1.2 Projekti number:	941112390341
1.1.3 Projekti nimetus:	Kõrgessaare sadama kaide uuendamise III etapp
1.1.4 Toetuse saaja:	MTÜ Kõrgessaare sadam
1.1.5 Toetuse saaja kontaktisik:	Priit Post
1.1.6 Projektitaotluse esitamise kuupäev:	06.03.2012
1.1.7 Taotluse rahuldamise otsuse (otsuse muutmise) number ja kuupäev:	Otsus nr 17-6/296 04.07.2012
1.1.8 Vahendusasutus:	Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (PRIA)
1.1.9 Projekti koordinaator (meetme arendustöö eest vastutaja) vahendusasutuses:	Angela Annilo
1.2 PROJEKTI AJAKAVA	
1.2.1 Projekti kulude abikõlblikkuse periood:	07.03.2012-04.07.2014
1.3 PERIOODIL 01.10. üleeelmine aasta kuni 30.09. eelmine aasta toetuse saaja poolt DEKLAREERITUD KULUD (auditeerimisasutuse auditi valimisse sattunud väljamaksed) (eurodes)	
1.3.1 Periood:	01.10.2013–30.09.2014
1.3.2 EL-i osalus:	36 269,42 EUR
1.3.3 Eesti avaliku sektori sihtotstarbeline finantseering:	12 089,81 EUR
1.3.4 Eesti avaliku sektori omafinantseering:	0,00 EUR
1.3.5 Erasektori finantseering:	13 639,78 EUR
1.3.6 Perioodil 01.10. üleeelmine aasta kuni 30.09. eelmine aasta toetuse saaja poolt deklareeritud kulud kokku:	61 999,00 EUR
1.3.7 Toetuse saaja poolt deklareeritud kulude väljamaksed (eurodes) ja väljamaksete kuupäevad	Väljamaksed kokku 48 359,22 EUR 36 269,42 EUR 11.07.2014 13 639,78 EUR 11.07.2014
1.3.8 Toetuse saaja poolt deklareeritud kulude sertifitseerimise kuupäevad	31.07.2014
1.4 AUDITEERITUD KULUD (eurodes)	

1.4.1 Toetuse saaja poolt deklareeritud kulude (auditeerimisasutuse auditi valimisse sattunud väljamaksed) üldkogum, millele auditi tulemusena hinnang antakse (eurodes):	61 999,00 EUR
1.4.2 Valimi suurus (%-es, eurodes):	100% ehk 61 999,00 EUR
1.4.3 Mitteabikõlblikke kulusid ei ole tuvastatud.	

2. Auditi eesmärk

Auditi eesmärk oli hinnangu andmine EKF projekti nr 941112390341 „**Kõrgessaare sadama kaide uuendamise III etapp**“ toetuse ja omafinantseeringu eesmärgi- ja õiguspärasele kasutamisele.

Euroopa Komisjoni määruse nr 498/2007 artikkel 42 lõike 2 kohaselt on auditi eesmärgiks analüüsida ja hinnata:

- kas projekt vastab rakenduskava valiku/hindamise kriteeriumitele, on läbi viidud kooskõlas heakskiitva otsusega ning vastab kõigile selle toimimise või kasutamise või saavutatavate eesmärkide suhtes kehtivatele tingimustele;
- kas deklareeritud kulud vastavad toetuse saaja raamatupidamisdokumentidele ja täiendavatele dokumentidele;
- kas toetuse saaja deklareeritud kulud vastavad ühenduse ja riigisisestele eeskirjadele;
- kas toetuse saajale on toetus makstud õigeaegselt ja ettenähtud mahus (avaliku sektori poolne panus on toetuse saajale makstud vastavalt nõukogu määruse nr 1198/2006 artiklile 80, st ettenähtud mahus ja ajal, ilma mahaarvamiste ning vahendustasudeta).

3. Auditi alus

Audit viidi läbi kalandusturu korraldamise seaduse (RT I, 05.12.2014, 1) § 59 lõike 1 ja § 67 lõike 2 punkti 2 alusel ning vastavalt EKF-i auditi strateegiale 2007–2013 ja EKF-i toetuste auditeerimise 2015. aasta tööplaanile.

Auditeerimise tööplaan koostatakse lähtuvalt statistilise valimi moodustamise meetodikast, mille kohaselt on kõikidel väljamaksetel võrdne võimalus valimisse sattuda.

Projekti nr **941112390341** väljamakse nr 3 sattus auditeeritavate väljamaksete valimisse.

4. Auditi ulatus

Auditi ulatus hõlmab:

- projekti tegevuste elluviimise kontrolli;
- toetuse saaja raamatupidamisdokumentide vastavuse kontrolli deklareeritud kuludele;
- väljamaksmiseks taotletud kulude, kuludokumentide, tasumist tõendavate dokumentide ja muude tõendusmaterjalide kontrolli;

- kulude abikõlblikkuse kontrolli (vastavust Euroopa Liidu ja siseriiklikele abikõlblikkuse reeglitele);
- toetuse saaja omafinantseeringu olemasolu ning toetuse ja omafinantseeringu proportsioonide kontrolli;
- toetuse saaja ja toimingute vastavuse kontrolli konkreetse meetme määrusega kehtestatud nõuetele.

5. Auditi käigus teostatud toimingud

Audiitorid analüüsisid ja hindasid toetuse saaja juures toetuse eesmärgipärast ja õiguspärast kasutamist ja rakendamist.

Kohapealsete toimingute käigus toetuse saaja juures analüüsiti ja hinnati projekti tegelikku teostamist, projekti rakendamist kajastavat dokumentatsiooni, kulude abikõlblikkust, projektiga seotud raamatupidamise korraldust, omafinantseeringu olemasolu, hangete teostamise õigsust, EKF sümboolika kasutamist ning intervjuueriti projekti rakendamisega seotud isikuid.

Täiendava kindlustunde saamiseks vahendusasutuses läbiviidud auditi toimingute raames analüüsiti ja hinnati projekti rakendamist kajastavat dokumentatsiooni ning toetuse taotluse ja väljamaksetaotluste menetlemist.

Auditi läbiviimisel lähtuti auditeerimisasutuse poolt väljatöötatud "Toimingute auditi käsiraamatus" kirjeldatud metoodikast.

6. Piirangud

Käesolev aruanne on koostatud sõltumatus ja objektiivsuse põhimõtetest lähtudes.

Kalandusturu korraldamise seaduse (RT I, 05.12.2014, 1) § 63 lõike 2 punktide 3 ja 4 alusel on toetuse saaja kohustatud osutama auditi teostamiseks igakülget abi ja andma õigustatud isiku kasutusse tema nõutavad andmed ja dokumendid. Eelnevalt tulenevalt järeldavad audiitorid, et kõik auditi käigus esitatud andmed ning muu suuline ja kirjalik teave kajastavad projekti raames teostatud tegevusi korrektselt ja tegelikkusele vastavalt ning on piisavad projektidele hinnangu andmiseks. Täiendava, audiitoritele mitteesitatud / mitteteadaoleva informatsiooni korral oleksid audiitorite järeldused võinud olla teistsugused.

7. Järeltoimingud

Toetuse saajal tuleb arvestada auditi aruande B-osas esitatud tähelepanekute ja soovitusetega. Soovitusete rakendamise osas teostab seiret ning viib läbi järeltoiminguid vahendusasutus.

Auditeerimisasutus koondab korraldusasutuselt, sertifitseerimisasutuselt ja vahendusasutuselt saadud informatsiooni soovitusete rakendamise kohta ning vajadusel küsib täiendavat informatsiooni.

B-OSA

AUDITI TÄHELEPANEKUD

1. Toimingu vastavus rakenduskava valikukriteeriumidele, toetuse taotluse rahuldamise otsusele ning toetuse kasutamise eesmärkidele ja tingimustele.

Toiming vastab olulises osas kehtivatele õigusaktidele ja taotluse rahuldamise otsusele. Tegevused on teostatud olulises osas otstarbekalt, vastavalt toetuse taotluse rahuldamise otsuses toodud eesmärkidele ja tingimustele.

2. Deklareeritud kulude vastavus raamatupidamisdokumentidele ja täiendavatele dokumentidele.

Toetuse kasutamisega seotud dokumentatsioon on olulises osas olemas, õige ja asjakohane. Toetusesaaja poolt projekti jooksul teostatud tehingud ja deklareeritud kulud vastavad olulises osas toetuse saaja raamatupidamisdokumentidele ja täiendavatele dokumentidele.

Toetuse saaja projektiga seotud raamatupidamisarvestus ei vasta olulises osas kehtivatele õigusaktidele.

Nr	Tähelepanek	Järeldus	Soovitus	Auditeeritava kommentaar, soovitus rakendamise eest vastutav isik ja tähtaeg
1. Tähelepanek – (olulisus – oluline)				
Kriteerium: Vastavalt Kalandusturu korraldamise seaduse (RT I, 05.12.2014, 1) § 63 lg 2 punktile 5: (2) <i>Kui käesoleva seaduse § 58 lõike 2 alusel kehtivates õigusaktides ei ole sätestatud pikemat tähtaega, on Euroopa Kalandusfondi toetuse saaja kohustatud viie aasta jooksul viimase toetusosa väljamaksmisest arvates:</i> 5) <i>eristama selgelt oma raamatupidamises toetuse kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest ning tagama, et projektis osalev isik teeks sama oma raamatupidamises.</i> Vastavalt Raamatupidamise Toimkonna juhendi nr 12 Valitsuspoolne abi (muudetud 2014) punktile 12: <i>Varade sihtfinantseerimise kajastamisel peab ettevõtte valima ühe alljärgnevatest arvestuspõhimõtetest (valitud arvestuspõhimõtet rakendatakse järjepidevalt kõikide varade sihtfinantseerimisele):</i> (a) <i>sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses (tasuta saadud vara soetusmaksumuseks on tema õiglane väärtus) ja kajastatakse vastavalt juhendile RTJ 5; vara soetamiseks saadud sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis, kui on täidetud paragrahvis 10 toodud kriteeriumid.</i> (b) <i>sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema netosoetusmaksumuses – s.o vara soetusmaksumuses, millest on maha arvatud vara soetamiseks saadud sihtfinantseerimise</i>				

summa (tasuta saadud vara soetusmaksumus on null). Soetatud vara kajastatakse edaspidi vastavalt juhendile RTJ 5.

1.	Taotleja juures kohapealsete toimingute käigus (24.07.2015) tuvastati, et projektitoetusega (nr 941112390341) finantseeritud vara/toetuse objekt ei ole põhivarana arvele võetud. Kohapeal selgus, et MTÜ Kõrgessaare sadam ei ole põhivara arvestust varasemalt pidanud ning toetuse summa kajastati pearaamatus kontol „Kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks“.	Esineb vastuolu KTKS § 63 lg 2 punktiga 5 ja RTJ 12 punktiga 12.	Viia sisse põhivarade arvestus ning kajastada toetusega finantseeritud varad raamatupidamises korrektselt.	<p>Kommentaari: Võtta toetusega finantseeritud vara arvele põhivarana. Vastavalt põhivara arvestusele parandada raamatupidamise kanded ja kajastada varade sihtfinantseerimine vastavalt RTJ 12 p.12.</p> <p>Vastutav isik: Priit Post</p> <p>Tähtaeg: 30.11.2015</p>
----	---	--	--	---

3. Toetuse saaja deklareeritud kulude vastavus ühenduse ja riigisisestele eeskirjadele.

Toetuse saaja deklareeritud kulud on olulises osas abikõlblikud ning kooskõlas tegelikult teostatud tegevuste mahu ja sisuga.

4. Toetuse maht, ajastus ja finantseerimine.

EKF-i toetuse andmine on toimunud olulises osas ettenähtud mahus ja õigeaegselt ning omafinantseering on tagatud.

5. Meetme määrusega sätestatud nõuete täitmine.

Toetuse saaja on olulises osas täitnud meetme määrusega sätestatud nõudeid.

6. Muud tähelepanekud

Puuduvad.

7. Vahendus- / korraldusasutusele suunatud tähelepanekud

Vahendus- / korraldusasutuse poolse nõuete täitmise osas on tehtud järgmine tähelepanek:

Nr	Tähelepanek	Järeldus	Soovitus	Auditeeritava
----	-------------	----------	----------	---------------

				kommentaar, soovituse rakendamise eest vastutav isik ja tähtaeg
2. Tähelepanek – (olulisus – oluline)				
<p>Kriteerium: Vastavalt Kalandusturu korraldamise seaduse (RT I, 05.12.2014, 1) § 63 lg 2 punktile 5: (2) <i>Kui käesoleva seaduse § 58 lõike 2 alusel kehtivates õigusaktides ei ole sätestatud pikemat tähtaega, on Euroopa Kalandusfondi toetuse saaja kohustatud viie aasta jooksul viimase toetusosa väljamaksmisest arvates:</i> 5) <i>eristama selgelt oma raamatupidamises toetuse kasutamise seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest ning tagama, et projektis osalev isik teeks sama oma raamatupidamises.</i></p> <p>Vastavalt Raamatupidamise Toimkonna juhendi nr 12 Valitsuspoolne abi (muudetud 2014) punktile 12: <i>Varade sihtfinantseerimise kajastamisel peab ettevõtte valima ühe alljärgnevatest arvestuspõhimõtetest (valitud arvestuspõhimõtet rakendatakse järjepidevalt kõikide varade sihtfinantseerimisele):</i> (a) <i>sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses (tasuta saadud vara soetusmaksumuseks on tema õiglane väärtus) ja kajastatakse vastavalt juhendile RTJ 5; vara soetamiseks saadud sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis, kui on täidetud paragrahvis 10 toodud kriteeriumid.</i> (b) <i>sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema netosoetusmaksumuses – s.o vara soetusmaksumuses, millest on maha arvatud vara soetamiseks saadud sihtfinantseerimise summa (tasuta saadud vara soetusmaksumus on null). Soetatud vara kajastatakse edaspidi vastavalt juhendile RTJ 5.</i></p> <p>PRIA on kohustatud seoses investeeringu arvele võtmisega raamatupidamises kontrollima ja märkima kontrolli tulemusel tehtud järelduse investeeringu kontroll-lehel A-osas punktis 3.</p>				
2.	Kohapealsete toimingute käigus 24.07.2014 tuvastati asjaolu, et MTÜ Kõrgessaare sadam ei ole toetuse abil finantseeritud investeeringut põhivarana arvele võtnud. PRIA kontrollis investeeringu arvele võtmist investeeringu kontroll-lehe A-osa punkt 3 täitmisel ning ei tuvastanud asjaolu, et toetuse saaja ei ole investeeringuobjekti nõuetekohaselt põhivarana arvele võtnud. PRIA poolt koostatud investeeringu kontroll-lehe A-osa punktis 3, mis käsitleb investeeringu arvele võtmist, on kommentaari lahtris välja toodud pearaamatu kanne kontost nr 551106 „Sadama	Esineb vastuolu KTKS § 63 lg 2 punktiga 5 ja RTJ 12 punktiga 12. Lisaks esineb vastuolu vahendusasutuse poolt väljastatud investeeringu kontroll lehe nr 215855 A-osa punkt 3 ja auditi käigus tuvastatud asjaolu vahel.	Vahendusasutus peab kontrollima, et toetuse saaja viiks tagantjärei sisse põhivara arvestuse ning võtaks korrektselt arvele toetuse abil tehtud investeeringud.	Kommentaari: Arvestame Teie soovitusel ja teeme taotlusele täiendava kontrolli, et välja selgitada põhjused, miks kohapealset kontrolli teostanud teenistuja on põhivarana arvele võtmise küsimusele positiivselt vastanud. Vastutav isik: Piret Ilves Tähtaeg: 29.01.16

	rekonstr.töö“ ning märgitud järelalus „Kontrollitud Pearaamat. //...// on kantud põhivara nimekirja“.			
--	--	--	--	--